

Përpunimi aktiv

I. Dispozita të përgjithshme

Neni 136

1. Pa rënë ndesh me nenin 137, regjimi i përpunimit aktiv lejon që mallrat e përmendura më poshtë të përdoren në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë, në një ose më shumë operacione përpunimi:

- a) mallrat jo shqiptare të destinuara për t'u rieksportuar nga territori doganor i Republikës së Shqipërisë në formën e produkteve kompensuese, pa iu nënshtuar detyrimeve të importit ose masave të politikës tregtare;
- b) mallrat e vendosura në qarkullim të lirë, me rimbursim ose shuarje të detyrimeve të importit që duhen paguar për këto mallra, nëse ato eksportohen jashtë territorit doganor të Republikës së Shqipërisë në formën e produkteve kompensuese.

2. Shprehjet e mëposhtme nënkuptojnë:

- a) “sistem me pezullim”: masat lehtësuese të regjimit të përpunimit aktiv për rieksportimin siç është parashikuar në paragrafin 1(a);
- b) “sistem me rimbursim”: masat lehtësuese të regjimit të përpunimit aktiv për rieksportimin siç është parashikuar në paragrafin 1(b);
- c) “operacione përpunimi”:
  - i) punimin e mallrave, duke përfshirë montimin, bashkimin, ose përshtatjen me mallra të tjera;
  - ii) përpunimin e mallrave;
  - iii) riparimin e mallrave, duke përfshirë ndreqjen dhe rregullimin e tyre; dhe
  - iv) përdorimin e disa mallrave, të përcaktuara në aktet nënligjore në zbatim të këtij Kodi, të cilat nuk gjenden në produktet kompensuese, por që lejojnë ose lehtësojnë prodhimin e këtyre produkteve, edhe sikur ato të jenë përdorur tërësisht ose pjesërisht gjatë procesit të punës;
- d) “produkte kompensuese”: të gjitha produktet që rezultojnë nga operacionet e përpunimit;
- e) “koeficienti i shfrytëzimit”: sasia ose përqindja e produkteve kompensuese të përfuara nga përpunimi i një sasive të caktuar mallrash të importuara.

66

II. Dhënia e autorizimit

Neni 137

Autorizimi lëshohet me kërkesë të personit që kryen operacionet e përpunimit ose që bën të mundur kryerjen e tyre.

Neni 138

Autorizimi lëshohet vetëm:

- a) për persona të vendosur në Republikën e Shqipërisë. Megjithatë, autorizimi mund t'u lëshohet edhe personave të vendosur jashtë vendit, përsa u përket importeve të një natyre jo tregtare;
- b) kur pa rënë ndesh me përdorimin e mallrave të përmendura në nenin 136 (2)(c)(iv), mallrat e importit mund të identifikohen në produktet kompensuese;
- c) kur regjimi i përpunimit aktiv mund të ndihmojë në krijimin e kushteve më të favorshme për eksportin ose riekportin e produkteve kompensuese, me kusht që interesat thelbësore të prodhuesve shqiptarë të mos çënohen (kushtet ekonomike).

III. Funkcionimi i regjimit

67

Neni 139

1. Autoritetet doganore përcaktojnë afatin brenda të cilit produktet kompensuese duhet të jenë eksportuar ose riekportuar ose t'u jetë caktuar një destinacion doganor tjetër. Ky afat merr parasysh kohën e nevojshme për kryerjen e operacioneve të përpunimit dhe të vënies në dispozicion të produkteve kompensuese.

2. Afati fillon nga data kur mallrat jo shqiptarë janë vendosur nën regjimin e përpunimit aktiv. Autoritetet doganore, me kërkesë të arsyetuar nga mbajtësi i autorizimit, mund ta shtyjnë këtë afat.

Neni 140

1. Autoritetet doganore përcaktojnë ose koeficientin e shfrytëzimit për operacionin në fjalë ose, kur është rasti, metodën e përcaktimit të këtij koeficienti. Koeficienti i shfrytëzimit përcaktohet në bazë të rrethanave reale në të cilat operacioni i përpunimit është kryer ose duhet të kryhet.

2. Kur e kërkojnë rrethanat, dhe veçanërisht në rastin e operacioneve përpunuese që tradicionalisht kryhen në kushte teknike të përcaktuara qartë, për mallra me karakteristika të njëjta thelbësore, dhe që kanë si rezultat prodhimin e produkteve kompensuese me cilësi të njëjtë, në aktet nënligjore në zbatim të këtij Kodi, mund të caktohet koeficienti standard i shfrytëzimit, në bazë të të dhënave reale të vërtetuara më parë.

Neni 141

Rastet dhe kushtet në të cilat mallrat në gjendje të pandryshuar ose produktet kompensuese konsiderohen se janë vendosur në qarkullim të lirë, mund të përcaktohen me dispozita të nxjerra nga Ministri i Financave.

Neni 142

1. Pa rënë ndesh me nenin 143, kur lind një borxh doganor, shuma e këtij borxhi përcaktohet në bazë të elementëve përkatës të taksimit për mallrat e importit, në datën e pranimit të deklaratës për vendosjen e këtyre mallrave nën regjimin e përpunimit aktiv.

2. Nëse, në datën e përmendur në paragrafin 1 mallrat e importit plotësojnë kushtet e përcaktuara për përfitimin e trajtimit tarifor

68

preferencial brenda kuotave ose tavaneve tarifore, ato përfitojnë çdo trajtim tarifor preferencial për mallra identike, që është në fuqi në datën e pranimit të deklaratës së vendosjes në qarkullim të lirë.

Neni 143

Duke anashkaluar nenin 142, produktet kompensuese:

a) u nënshtrohen detyrimeve të importit të llogaritura në përputhje me rregullat që zbatohen në regjimin doganor në fjalë ose në zonat e lira, kur janë vendosur nën sistemin me pezullim ose në një zonë të lirë apo magazinë të lirë;

Megjithatë,

i) personi i interesuar mund të kërkojë që detyrimi të përlllogaritet sipas nenit 142;

ii) në rastet kur produkteve kompensuese u është caktuar një nga destinacionet doganore të përmendura më sipër, i ndryshëm nga përpunimi nën kontroll doganor, shuma e detyrimeve të importit dhe i detyrimeve të tjera që vilen, duhet të jetë të paktën, e barabartë me shumën e llogaritur sipas nenit 142.

b) mund t'u nënshtrohen dispozitave që rregullojnë nxjerrjen e detyrimeve dhe që janë përcaktuar në kuadër të regjimit të përpunimit nën kontrollin doganor, në rastet kur mallrat e importit mund të ishin vendosur nën këtë regjim;

c) përfitojnë trajtim tarifor favorizues për shkak të përdorimit të veçantë, kur ky trajtim parashikohet për mallra identike;

d) përjashtohen nga detyrimet e importit, në rast se për mallra identike të importuara në përputhje me nenin 199, ka një dispozitë ligjore në lidhje me këtë përjashtim.

IV. Operacione përpunimi në një vend të huaj

Neni 144

69

1. Një pjesë ose të gjitha produktet kompensuese ose mallrat në gjendje të pandryshuar mund të eksportohen përkohësisht, me qëllim që të përpunohen më tej në një vend të huaj, nëse autoritetet doganore e autorizojnë një gjë të

tillë, në përputhje me kushtet e përcaktuara në dispozitat për përpunimin pasiv.

2. Kur lind një borxh doganor që ka të bëjë me produkte të ri-importuara, duhet të paguhen detyrimet e mëposhtme:

- a) detyrimet e importit mbi produktet kompensuese ose mbi mallra në gjendje të pandryshuar të përmendura në paragrafin 1, të përlllogaritura sipas neneve 142 e 143; dhe
- b) detyrimet e importit mbi produktet e ri-importuara, pas përpunimit të tyre në një vend të huaj, shuma e të cilave përlllogaritet sipas dispozitave që lidhen me regjimin e përpunimit pasiv, me të njëjtat kushte që do të ishin zbatuar sikur produktet e eksportuara nën këtë regjim të ishin vendosur në qarkullim të lirë para se të kryhej ky eksportim.

V. Dispozita të veçanta që lidhen me sistemin me rimbursim

Neni 145

1. Sistemi me rimbursim mund të përdoret për të gjitha mallrat, me përjashtim të atyre që, në datën e pranimit të deklaratës së vendosjes në qarkullim të lirë:

- a) janë objekt i kufizimeve sasiore të importit,
- b) brenda kontigjenteve, mund të përfitojnë masa tarifore preferenciale ose një masë pezullimi autonome për qëllimin e nenit 28(3) (d) dhe (e).

2. Për më tepër, sistemi me rimbursim mund të përdoret vetëm në rast se, në datën e pranimit të deklaratës për vendosjen e mallrave të importit në qarkullim të lirë, nuk janë caktuar rimbursime eksporti për produktet kompensuese.

70

3. Leja për të përdorur sistemin me rimbursim jepet vetëm në qoftë se në datën e pranimit të deklaratës për eksport të produkteve kompensuese, për këto produkte nuk është caktuar rimbursim eksporti.

Neni 146

1. Deklarata për vendosjen e mallrave në qarkullim të lirë duhet të vërë në dukje se është përdorur sistemi me rimbursim dhe të japë hollësi për autorizimin.

2. Autorizimi në fjalë i bashkëngjitet deklaratës së vendosjes në qarkullim të lirë.

Neni 147

Në sistemin me rimbursim, nenet 141, 142 dhe 143 (c) nuk zbatohen.

Neni 148

Eksportimi i përkohshëm i produkteve kompensuese, i kryer sipas nenit 144 (1) nuk quhet si eksportim për qëllimin e nenit 149, përveç rastit kur produkte të tilla nuk ri-importohen në Republikën e Shqipërisë brenda afatit të caktuar.

Neni 149

1. Mbajtësi i autorizimit mund të kërkojë rimbursimin ose shuarjen e detyrimeve të importit, në rast se ai mund t'u argumentojë në mënyrë bindëse autoriteteve doganore, që produktet kompensuese të përfuara nga mallra të importuara, të vendosura në qarkullim të lirë nën sistemin me rimbursim janë:

a) eksportuar, ose

b) me synim rieksporimit e mëvonshëm janë vendosur nën regjimin e tranzitit, regjimin e magazinimit doganor, nën regjimin e lejimit të përkohshëm, nën regjimin e përpunimit aktiv (sistemi me pezullim), ose në një zonë të lirë ose magazinë të lirë,

71

mjafton që të gjitha kushtet për përdorimin e regjimit, gjithashtu, të jenë plotësuar.

2. Për qëllim të caktimit të një destinacioni doganor të përmendur në rastin e dytë të paragrafit 1(b), produktet kompensuese konsiderohen si mallra jo shqiptare.

3. Afati, brenda të cilit duhet të bëhet kërkesa për rimbursim, përcaktohet në aktet nënligjore në zbatim të këtij Kodi.

4. Produktet kompensuese, të vendosura nën një regjim doganor ose në një zonë të lirë ose magazinë të lirë, në përputhje me dispozitat e paragrafit 1, vendosen në qarkullim të lirë vetëm kur autorizohen nga autoritetet doganore, të cilat, kur e kërkojnë rrethanat, mund të lëshojnë këtë autorizim. Në këtë rast, dhe pa rënë ndesh me nenin 143(a), shuma e detyrimeve të importit të rimbursuara ose të shuara quhet se përbën shumën e borxhit doganor.